

Metsähallituksen virkistyskalastuskohteiden kehittäminen

Lohi palaa kotiin seminaari

27.11.2014

Heikki Laitala

METSÄHALLITUS

Eräluvut.fi

Virkistyskalastuskohteet

Lappi – Yli-Kemi

- Metsähallituksen Lapin virkistyskalastuskohteille myydään n. 20 000 kalastuslupaa vuosittain
 - Merkittäviä kalastusmatkailullisesti
- Yli-Kemin alueella on neljä virkistyskalastuskohdetta
 - Korvatunturin virkistyskalastusalue
 - Kemihaara ja Vasaköngäs
 - Nuorttijoki
 - Vuotuinen luvanmyynti alueelle on noin 3 000 virkistyskalastuslupaa

Virkistyskalastuskohteiden historiaa

- Virkistyskalastuskohteita valtakunnallisesti noin 60 kappaletta
 - Niillä on pitkät perinteet jo 70 -luvun lopulta
 - Toimintamalli on pysynyt pitkän aikaa samanlaisena
 - Perinteisesti virkistyskalastuskohteiden saalisvarmuutta on turvattu pyyntikokoisen kalan istutuksilla
 - Pääasiassa massalupakohteita kaikille kalastajille
 - Ollaan melko kaukana luonnonvesistä
 - Epärealistiset saalisodotukset
 - Kalastuspaineen mitoittaminen?
 - Kohteita ei juuri profiloitu eri kalastajaryhmille
 - Kohdevalikoimasta ei löydy kohteita joiden kalastuspaine olisi mitoitettu kokonaisvaltaisesti
 - Lapin erämaa-alueilla tilaa riittää, mutta sielläkin suosituimmilla paikoilla ruuhkaa

Virkistyskalastuskohteiden historiaa

- Virkistyskalastuskohteiden kalastusmatkailullinen vetovoima on laskenut
- Kalastajat profiloituvat yhä enemmän jonkun tietyn kalastusmuodon harrastajaksi
 - Eri ryhmien tavoitteet ristiriidassa keskenään
 - Samalla kohteella ei voida palvella kaikkia kalastajia
- Pyyntikokoinen kala (erit. kirjolohi) on menettänyt vetovoimaansa
 - Luonnonkalat, pienpoikas- ja mäti-istutukset nosteessa erityisesti nuorten ja keski-ikäisten kalastajien keskuudessa
 - Myös panostuksia elinympäristöjen kunnostuksessa ja hoidossa arvostetaan

Virkistyskalastuskohteiden kehittäminen

- Siirretään painopistettä perinteisestä pyyntikokoisen kalan istutuksesta pienpoikas- ja luonnonkalakohteisiin
 - Kehitetään monipuolisempia kalastuskohteita
- Virkistyskalastuskohteiden vetovoimaa kehitetään profiloimalla kohteita eri kalastajaryhmille
 - Kalaveden hoidon perusteella
 - Luonnonkalavedet
 - Pienpoikasvedet
 - Pyyntikokoisen kalan istutusvedet
 - Kalastussäännöillä
 - Kiintiökohteet
 - Perhokalastuskohteet
 - Aktiiviset kalastus vs. tahnaonginta -kohteet

Esimerkkejä uusista kohteista

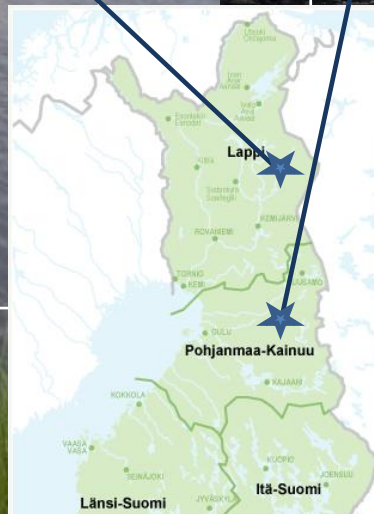
- Kemihaara 3548

- Ei istutuksia
- Erityislupa-alue 11 km
- Harjuksella välimitta 30-35 cm
- Kiintiökohde max 8 kalastajaa/vrk
- 4 v kalastuksessa

- Korvua-Näjäjäkäjoki 5574

- Ei istutuksia
- Harjuksen alamitta osin 40 cm
- Kiertäviä rauhoitusalueita
- 110 km kalastettavaa jokea yhdellä luvalla
- Yhteisluvassa Metsähallitus, 7 osakaskuntaa sekä yksi yksityistila
- 2 v kalastuksessa

Isoja elämyksiä kotimaan kalavesiltä

- Valtakunnallinen kalastuksen kehittämishanke
 - Toteutusaika 1.6.-31.1.2015
- Kyseessä on MMM:n kalatalouden edistämismäärärahoista rahoitettu esiselvityshanke
 - Hanke tukee MMM:n painopistettä 2014 → (luontaisten kalakantojen monimuotoisuuden turvaaminen)
- Toteuttajana Metsähallitus, yhteistyökumppaninaan Itä-Suomen yliopiston biologian laitos
 - Hanke keskittyy pääasiassa Metsähallituksen vesialueille
 - Hankkeessa tarkastellaan myös Metsähallituksen vesiin rajoittuvia yksityisomisteisia vesialueita

Miksi elämyskalahanke?

- Sisävesien kalastus on tällä hetkellä tasapäistä
 - Kalastus keskittyy isoihin petokaloihin ja sen sääntelykeinot ovat melko kehittymättömiä
 - Kalavesien hoito nojaa istutuspolitiikkaan, jonka kannattavuus heikkenee
 - Vapakalastuksen kannalta kiinnostavat isommat trofeeluokan kalat ovat harvassa
 - Suurkuhat, suurahvenet, lohikalat ym.
 - Lohikalojen kalastus perustuu vahvasti pyyntikokoisten kalojen istutuksiin
 - Muihin maihin verrattuna vesivaramme ovat suuret, mutta kalastusmatkailun kannalta ei löydy kilpailukykyisiä kohteita
 - » Esim. muihin Pohjoismaihin verrattuna
 - Kehittäminen on edennyt hitaasti
 - Vesien omistajia ja kalastajia ei ole saatu sitouttamaan toimintaan
 - Onnistuneet esimerkit puuttuvat

Miksi elämyskalahanke?

- Isojen kalojen kalastuksesta ollaan valmiita maksamaan enemmän
 - Jo pelkkä mahdollisuus isoihin kaloihin kiinnostaa
 - Kalalajeina lohikalat (mm. taimen, lohi ja harjus) sekä kuha, ahven ja hauki
 - Kohteet olisivat kalastusmatkailun kannalta vetovoimaisia
 - Kasvattavat aluetaloudellista vaikutusta
 - Tällä hetkellä näitä kohteita ei juuri löydy Suomen sisävesiltä

Ison kalan kohteiden resepti

- Kalastuksesta puuttuu johdonmukainen suunnittelu

- Pyritään tarjoamaan kaikkea kaikille

KOMPROMISSI

- Vesiä pitää pystyä profiloimaan voimakkaammin eri kalastusmuodoille
 - » Kotitarvekalastusvedet
 - » Ammattikalastusvedet
 - » Isojen unelmakalojen vedet

- Isojen kalojen unelmavesi tulee profiloida tietyn kalalajin ehdoilla

- Suunnitellaan kaikki kalastusjärjestelyt jonkin lajin esim. taimenen ehdoilla
 - Kehitetään kohde, missä laatu korvaa määrän
 - Perustuen joko luonnonkalaan tai pienpoikas- ja mäti-istutuksiin
- Mitoitetaan kaikki kalastus kestäväälle tasolle

Hankkeen toimenpiteet

- Selvitettiin löytyykö MH:n vesiltä potentiaalisia unelmakalavesiä?
 - Maisemallisesti hienoja alueita
 - Potentiaalia kehittyä ison kalan kohteiksi
 - Esim. hyvät ravinto-olosuhteet
 - Omistussuhteet ym. mahdollistaa kehittämisen
- Pieniä ja keskisuuria järviä ja jokia löytyi
 - Suurin osa alle 200 ha vesiä
 - Noin 30 kohteen kalaston tuotto mallinnettiin
 - Paljonko kalaa voidaan kalastaa kestävästi vedestä, että myös isoja kaloja
- Kohteiden toimintamalli on mietinnässä
 - Kalastuksen kokonaisvaltainen mitoittaminen ja kalastusjärjestelyt?
 - Millaisia lupia myydään ja miten paljon?
 - Löytyykö järkevää toimintamallia?
- Jatkohanke suunnitteilla

Hankekokonaisuuden tavoitteet

- Suomessa on tulevaisuudessa vesiä joiden kalasto on poikkeuksellisen vetovoimainen ja houkutteleva
- Vesien käyttöä on ohjattu selkeästi eri kalastusmuodoille
 - Vapakalastusvesiltä löytyy isojen trofeekalojen kalastuskohteita
 - Elinkeinokalataloudelle varatut vedet tuottavat parhaan potentiaalinsa mukaisesti
- Haasteita riittää!!

Kiitos!

Lisätiedot:

Metsähallitus

Heikki Laitala, suunnittelija

heikki.laitala@metsa.fi

Metsähallitus

Jyrki Satta

Jyrki.satta@metsa.fi